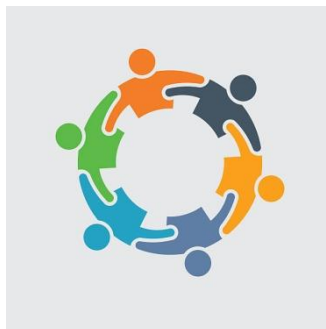

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
NA ROK SZKOLNY 2023/2024**

**OPRACOWANY DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 51
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. FRYDERYKA CHOPINA
W ZESPOLE SZKOLNO-PRZEDSZKOLNYM NR 13
W KATOWICACH**

Spis treści:

1. Podstawa prawna szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.
2. Misja szkoły.
3. Sylwetka absolwenta szkoły.
4. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka.
5. Zadania wychowawcze szkoły i ich realizacja.
6. Ewaluacja szkolnego programu wychowawczego (po jego realizacji).

1. Podstawa prawna szkolnego programu wychowawczego

Podstawę prawną Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego stanowią następujące dokumenty:

- Konstytucja RP art.48 ust. 1, art. 53 ust 3, art. 72 ust 1,
- Konwencja o Prawach Dziecka,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- Karta Nauczyciela,
- Ustawa – Prawo oświatowe,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół,
- Statut Szkoły,
- Kierunki realizacji polityki oświatowej na rok szkolny 2023/2024.

MOTTO:

W WYCHOWANIU CHODZI WŁAŚNIE O TO, AŻEBY CZŁOWIEK STAWAŁ SIĘ CORAZ BARDZIEJ CZŁOWIEKIEM – O TO, AŻEBY BARDZIEJ „BYŁ”, A NIE TYLKO WIĘCEJ „MIAŁ” – ABY WIĘC POPRZEZ WSZYSTKO, CO „MA”, CO „POSIADA”, UMIAŁ BARDZIEJ I PEŁNIEJ BYĆ CZŁOWIEKIEM – TO ZNACZY, AŻEBY RÓWNIEŻ UMIAŁ BARDZIEJ „BYĆ” NIE TYLKO Z „DRUGIMI”, ALE I DLA „DRUGICH”.

*WYCHOWANIE POSIADA PODSTAWOWE ZNACZENIE DLA
KSZTAŁTOWANIA STOSUNKÓW MIĘDZYLUDZKICH I SPOŁECZNYCH.*

Jan Paweł II, Przemówienie w UNESCO (02.06.1980)

2. Misja szkoły:

Dbamy, aby nasza szkoła dała się lubić, żeby była przyjazna i empatyczna:

- pragniemy, aby nasi uczniowie byli przygotowani do realizacji kolejnych etapów edukacji;
- zapewniamy fachową opiekę w życzliwym środowisku;
- kształtujemy właściwe postawy społeczno-moralne w stosunku do społeczności szkolnej i pozaszkolnej;
- wyjaśniamy zasadność tworzenia i funkcjonowania klas integracyjnych;
- stosujemy jasny i czytelny system oceniania;
- dbamy, aby uczniowie wywiązywali się ze swoich obowiązków, byli świadomi swoich praw;
- dbamy o prawidłowy rozwój fizyczny oraz psychiczny każdego ucznia;
- zapewniamy dostęp do współczesnych środków multimedialnych;
- oferujemy różnorodne zajęcia rozwijające talenty oraz zainteresowania podopiecznych;
- kultywujemy tradycje regionalne, narodowe i europejskie;
- staramy się dbać o rzetelną współpracę nauczycieli i rodziców;
- doskonalimy warsztat swojej pracy poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych;
- stale współpracujemy z instytucjami i organizacjami pozaszkolnymi na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.

3. Sylwetka absolwenta szkoły

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 51 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 13 w Katowicach prawidłowo funkcjonuje w swoim otoczeniu (rodzinie i szkole). Optymistycznie patrzy na siebie i inne osoby. Nauka jest dla niego priorytetowym zadaniem. Swoją wolny czas poświęca na rozwijanie talentów i zainteresowań. Wykorzystuje możliwości jakie stwarza mu środowisko zewnętrzne. Potrafi wyrazić swój punkt widzenia, biorąc pod uwagę poglądy innych osób. Sprawnie korzysta z nowoczesnych technologii komunikacyjnych. Prawidłowo nawiązuje współpracę z innymi ludźmi. W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami. Potrafi planować swoje działania i je realizować.

W sposób odpowiedzialny przewiduje skutki swoich działań, wykorzystując wcześniejsze doświadczenia. Jest gotowy ponosić konsekwencje swoich zachowań. Cieszy się z sukcesów. Akceptuje porażki. Potrafi korzystać z nowych źródeł wiedzy, cierpliwie rozwija swój warsztat pracy. Działając w grupie poczuwa się do współodpowiedzialności za efekt jej pracy. Jest zdyscyplinowany, dotrzymuje wyznaczonych terminów. Jest aktywny, wykazuje zainteresowanie różnymi zagadnieniami. Rozpoznaje zagrożenia występujące w otaczającym środowisku. Potrafi zapewnić sobie i innym bezpieczeństwo. Postępuje zgodnie z obowiązującymi zasadami higieny. Rozpoznaje pozytywne i negatywne zachowania. Jego działania oparte są na dobrych intencjach. Szanuje tradycje i kulturę własnego narodu oraz innych narodowości. Jest tolerancyjny – rozumie, że ludzie różnią się od siebie. Szanuje każdego człowieka, dostrzegając w nim pozytywne wartości, czyni dobro. Jest empatyczny – nie przechodzi obojętnie wobec osób potrzebujących pomocy. Podejmuje działania na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym także dba o środowisko naturalne. Angażuje się w działalność wolontariatu na rzecz ludzi i zwierząt. Prezentuje postawę patriotyczną, szanuje tradycję, dziedzictwo narodowe i europejskie oraz ogólnoświatowe. Ma poczucie tożsamości narodowej.

Priorytety MEN 2023/2024

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

4. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka

OPIS ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Jesteśmy szkołą integracyjną z klasami sportowymi i oddziałami przedszkolnymi. Sytuacja materialna rodzin naszych uczniów jest zróżnicowana. Nasi uczniowie są w większości aktywni i posiadają konstruktywne zainteresowania. Nie sprawiają większych problemów wychowawczych, obserwuje się stosunkowo niską ilość zachowań ryzykownych. Uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych, biorą udział w licznych zawodach sportowych oraz różnorodnych konkursach zarówno na szczeblu miejskim jak i ogólnopolskim czy międzynarodowym. Dzieci i młodzież podejmują działania nastawione na pomoc potrzebującym. Włączają się w akcje charytatywne, podejmują współpracę z instytucjami wspierającymi. Nasi uczniowie osiągają dobre i bardzo dobre wyniki w nauce oraz mają liczne osiągnięcia edukacyjne, artystyczne i sportowe.

Z przeprowadzonych badań wynika, że nasi uczniowie znają prawa dziecka i potrafią je wymienić. Najważniejszymi są dla nich prawo do tajemnicy i do nietykalności osobistej, które jak wskazywały dzieci, były najczęściej łamane. Uczniowie wiedzą, do kogo mogą zwrócić się po pomoc w rozwiązaniu problemu lub trudnej dla nich sytuacji, widzą wsparcie zarówno w rodzicach, jak i pracownikach szkoły.

Przeważająca większość uczniów nie posiada blokady rodzicielskiej na urządzeniach elektronicznych, z których korzysta. W większości uczniowie nie deklarowali korzystania z używek.

MOCNE STRONY

- Szkoła zapewnia uczniom wszechstronny rozwój wszystkich sfer osobowości w wymiarze: intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym. Bierze udział w projektach, m.in.: „Laboratorium przyszłości”.
- Uczniowie znają swoje prawa i obowiązki.
- Uczniowie starają się szanować poglądy innych osób, kierują się życzliwością i empatią w stosunku do niepełnosprawnych rówieśników.
- Szkoła zapewnia uczniom możliwość rozwijania własnych zainteresowań i talentów.
- Uczniowie mają zapewnioną możliwość wyrównywania szans edukacyjnych.
- Szkoła wspiera wychowawcze funkcje rodziny.

- Uczniowie starają się konstruktywnie zareagować w sytuacjach, w których są świadkami zachowań agresywnych innych osób.
- Duża grupa uczniów aktywnie pracuje na rzecz szkoły i klasy, większość dba o swoje najbliższe otoczenie.
- Szkoła zapewnia uczniom warunki do rozwoju kultury fizycznej, kształtuje nawyki uprawiania sportu, turystyki i innych form aktywnego wypoczynku.
- Na terenie szkoły zorganizowana jest pomoc materialna dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej: stypendia szkolne, zasiłki szkolne, akcja „Pomagajmy sobie wzajemnie”.
- W zależności od potrzeb uczniom jest zapewniana różnorodna pomoc: dydaktyczna, rozwijająca uzdolnienia oraz specjalistyczna.
- Uczniowie znają swoje mocne strony, kierują się pozytywnymi wartościami i dbają o swój rozwój.
- Większość uczniów jest świadoma odpowiedzialności karnej nieletnich.
- Zdecydowana większość uczniów nie ma do czynienia z substancjami psychoaktywnymi.
- Uczniowie nawiązują prawidłowe relacje rówieśnicze, mają prawidłowe relacje rodzinne.
- Uczniowie czują się bezpiecznie w domu, a także w szkole.
- U większości uczniów samoocena jest na prawidłowym poziomie.
- Szkoła realizuje program profilaktyki RESQL i Tydzień Profilaktyki

SŁABE STRONY

- Uczniowie nie zawsze potrafią reagować w konstruktywny sposób w sytuacjach konfliktowych.
- Rodzice nie mają kontroli nad czasem spędzanym przez ich dzieci w Internecie, nie monitorują również wyświetlanych treści.
- Zauważa się brak okazywania szacunku pracownikom szkoły.
- Uczniowie nie zawsze potrafią wyrażać swoje emocje w sposób akceptowany społecznie.
- Uczniowie mają w stosunku do siebie zbyt wysokie wymagania, które wpływają na obniżenie poczucia własnej wartości.
- Uczniowie mają niską motywację do nauki.
- Uczniowie nie potrafią w sposób atrakcyjny dla siebie organizować sobie czasu wolnego (często się nudzą).
- Uczniowie nadużywają technologii, a także nie mają kontroli nad czasem spędzanym przed ekranem.
- Na niskim poziomie jest wiedza dzieci dotycząca ich obowiązków jako uczniów.

WYSTĘPOWANIE CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA

CZYNNIKI CHRONIĄCE:

- Akceptacja siebie i poczucie własnej wartości.
- Umiejętność współdziałania w grupie.
- Zainteresowanie nauką.
- Współpraca uczniów z wychowawcami i nauczycielami.
- Silna więź z rodzicami.
- Realizowanie programów psychoedukacyjnych związanych z profilaktyką, wychowaniem i rozwojem ucznia.
- Zapewnienie uczniom pomocy specjalistycznej na terenie szkoły.
- Udział w zajęciach pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania.
- Wielopoziomowa współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę.
- Duże zainteresowanie rodziców edukacją szkolną.
- Świadomość uczniów w zakresie zasad dotyczących zdrowego stylu życia, zarówno w fizycznym jak i psychicznym aspekcie.
- Samopomoc koleżeńska.
- Posiadanie pozytywnych wzorców i autorytetów.

CZYNNIKI RYZYKA:

- Znacząca grupa uczniów wychowuje się w rodzinach niepełnych.
- Narażenie na zagrażające i niewłaściwe treści w cyberprzestrzeni.
- Niewystarczająca ilość czasu poświęcana przez rodziców na kontakt z dzieckiem.
- Duża powierzchnia jaką zajmuje szkoła: korytarze, schody, wnęki itp. wpływają na zwiększenie zagrożeń.
- Zbyt wysokie wymagania uczniów w stosunku do siebie.
- Niska motywacja do nauki.
- Nadużywanie technologii.
- Niewystarczająca kontrola rodzicielska podczas korzystania z multimedialnych.

5. Zadania wychowawcze szkoły i ich realizacja

cele wychowawczo-profilaktyczne	osoby odpowiedzialne	zadania do realizacji
Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu działań/inicjatyw w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania aktywności fizycznej.		
Kształtowanie zachowań prozdrowotnych	wychowawcy, nauczyciele, zespół PP, specjaliści	Motywowanie uczniów do zachowań prozdrowotnych; Prowadzenie zajęć tematycznych; Wdrażanie uczniów do utrzymywania w czystości miejsca pracy, organizowania warsztatu pracy i zachowania higieny psychicznej; Przygotowanie uczniów do udziału w konkursach o tematyce zdrowotnej; Udział w projekcie <i>Owoce w szkole</i> klasy I-V; Zapoznanie uczniów klas IV-VIII z zasadami higieny osobistej okresu dojrzewania; Przygotowanie <i>Tygodnia Profilaktyki</i>; Realizacja na terenie szkoły miejskiego programu profilaktycznego pt.: <i>Bezpieczne Dziecko – Przyjaciel Sznupka</i> – przygotowanie materiałów dydaktycznych, konsultacje dla nauczycieli realizujących program;

		Koordynowanie działań związanych z realizacją na terenie szkoły: Ogólnopolskiej Kampanii <i>Zachowaj Trzeźwy Umysł</i>; Przeprowadzanie zajęć dla klas szóstych w ramach programu <i>Między nami kobietkami</i>;
	wychowawcy, pielęgniarka szkolna	Zapoznavanie uczniów z podstawowymi zasadami higieny i skutkami nieprzestrzegania jej; Współrealizowanie szkolnych programów profilaktyki zdrowotnej: wad postawy, słuchu, wzroku, higieny jamy ustnej, zdrowego odżywiania się; Informowanie o sposobach zapobiegania chorobom zakaźnym;
	doradca zawodowy, specjaliści PPP	Planowanie wraz z uczniami i ich rodzicami ścieżki osobistego rozwoju wychowanków, biorąc pod uwagę ich możliwości i zasoby;
Uczeń poznaje zasady zdrowego odżywiania się i ich wpływ na zdrowie i kondycję fizyczną	wychowawcy, nauczyciele, zespół PPP	Zapoznanie uczniów z optymalnym rozkładem posiłków w ciągu doby, a także z pozytywnym albo szkodliwym wpływem niektórych pokarmów na zdrowie człowieka; Wskazywanie szkodliwości tzw. używek dla rozwoju psychofizycznego człowieka; Kształtowanie umiejętności krytycznego wyboru informacji medialnych, zagrożeń ze strony mediów, skutków uzależnień od telewizji, Internetu, gier komputerowych;
	dyrektor	Zgłaszanie szkoły do udziału w ogólnopolskich akcjach np. <i>Wiem, co jem, Warzywa i owoce</i> – program dla szkół.

	nauczyciele wychowania fizycznego	Motywowanie ucznia do uczestnictwa w zajęciach wychowania fizycznego; Promowanie sportu, zasad gry „fair play” oraz kulturalnego kibicowania; Organizowanie dodatkowych zajęć sportowych w ramach UKS Sprint; Organizowanie szkolnych zawodów sportowych.
Wdrażane do aktywnego spędzania czasu	nauczyciele, wychowawcy, zespół PPP	Realizacja na terenie szkoły miejskiego programu profilaktycznego pt.: „Bezpieczne dziecko – przyjaciel Sznupek” – przygotowanie materiałów dydaktycznych, konsultacje dla nauczycieli realizujących program. Koordynowanie działań związanych z realizacją na terenie szkoły: Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” (konkursy, plakaty). Organizowanie dodatkowych zajęć sportowych w ramach UKS Sprint; Organizowanie szkolnych zawodów sportowych. Udział uczniów w międzyszkolnych rozgrywkach sportowych w ramach harmonogramu u Śląskiego Związku Sportowego
Kształtowanie umiejętności samodzielnego wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych: uświadamianie skutków wynikających z używania środków uzależniających oraz od komputera	nauczyciele, wychowawcy, zespół PPP	Realizacja na terenie szkoły miejskiego programu profilaktycznego pt.: „Bezpieczne dziecko – przyjaciel Sznupek” – przygotowanie materiałów dydaktycznych, konsultacje dla nauczycieli realizujących program; Koordynowanie działań związanych z realizacją na terenie

		szkoły: Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” (konkursy, plakaty); Tydzień Profilaktyki; Zajęcia tematyczne – godziny wychowawcze, lekcje informatyki;
Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę rozwojowych potrzeb dzieci i młodzieży.		
Wspomaganie wychowawczej roli rodziny	nauczyciele	Zajęcia w ramach wychowania do życia w rodzinie;
	wychowawcy, zespół PPP	Spotkania klasowe z rodzicami; Konsultacje ze specjalistami; Godziny wychowawcze na temat: • konstruktywnego rozwiązywania konfliktów (również na drodze mediacji), • rozpoznawania i radzenia sobie z własnymi emocjami, • wyrażania emocji trudnych, • rola rodziny w życiu człowieka.
Uczeń ma umiejętność czynienia dobra i współdziałania z innymi	nauczyciele, wychowawcy, zespół PPP	Spotkania klasowe z rodzicami; Wycieczki szkolne; Uroczystości szkolne; Klub Wolontariusza; Zajęcia rozwijające kompetencje społeczne;

Kształtowanie pozytywnych więzi i relacji w rodzinie, grupie społecznej i okazywanie szacunku ludziom	nauczyciele, wychowawcy, zespół PPP	Spotkania klasowe z rodzicami; Wycieczki szkolne; Uroczystości szkolne; Zajęcia rozwijające kompetencje społeczne;
Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.		
Uczeń potrafi krytycznie analizować informacje dostępne w Internecie oraz bezpiecznie korzystać z Internetu.	nauczyciele , wychowawcy, zespół PPP	Edukacja rodziców w zakresie bezpieczeństwa dzieci w sieci; Godziny wychowawcze oraz lekcje informatyki na temat bezpieczeństwa w sieci i krytycznego analizowania informacji; Uczenie radzenia sobie w sytuacjach stresogennych; Przeciwdziałanie wszelkim przejawom agresji i przemocy w sieci;
Kształtowanie świadomych wzorców zachowań przeciwdziałających agresji, przemocy oraz cyberprzemocy oraz uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z Internetu.	wychowawcy, zespół PPP	Współpraca z rodzicami; Rozmowy i pogadanki z uczniami i ich rodzicami na temat bezpiecznego korzystania z Internetu;

WNIOSKI I REKOMENDACJE

- W pracy wychowawczo-profilaktycznej promować zachowania bezpieczne i prozdrowotne oraz prowadzić psychoedukację w zakresie bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych i cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem ryzyka związanego z nadużywaniem korzystania z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych i cyfrowych.

- W pracy codziennej skupić się na kształtowaniu wartości i postaw prospołecznych.
- W dalszym ciągu stwarzać sytuacje do wszechstronnego rozwoju i prezentowania pozytywnych wzorców.
- Udzielenie wsparcia i pomocy uczniom, w szczególności doświadczającym obniżenia nastroju oraz samopoczucia, a także przeżywającym trudności szkolne, rówieśnicze, rodzinne.
- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny.

Opisana powyżej strategia zakłada wspieranie uczniów w rozwoju we wszystkich sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej. Wykorzystuje różnorodne strategie profilaktyczne: informacyjną, edukacyjną, alternatywną, wczesnej interwencji oraz zmiany środowiskowe i zmiany w stosownych przepisach poprzez działania adresowane do uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych.